

HALLITUKSEN KANNANOTTO TYÖLLISYYSTOIMISTA 11.2.2022

1. Uudistetaan päivärahan edellytyksenä oleva työssäoloehto vuoden 2023 alusta siten, että se määräytyy jatkossa kuukausikohtaisen tulo-rajajähdön (844 euroa vuoden 2021 tasossa) kautta ja työssäoloehto voi kerryttää myös 0,5 kuukauden jaksoissa. (54 milj., 1500 työllistä)
2. Osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseksi ja opiskelijoiden taloudellisen aseman vahvistamiseksi korotetaan opintotulojen tulo-rajajähdön pysyvästi 50 %:lla vuoden 2023 alusta. (12,2milj., 2500 työllistä)
3. Uudistetaan omaehtoista opiskelua työttömyysturvalla siten, että kumotaan pohjoismaiseen työnhakumalliin liittyviä poikkeuksia työnhakusta vuoden 2023 alusta. Nykymuotoiset omaehtoisesti opiskelevien poikkeukset rajoitetaan koskemaan vain sellaisia henkilöitä, joilta puuttuu ammatilliset valmiudet. Muut omaehtoisesti opiskelevat olisivat lähtökohtaisesti normaalin työhakuvelvoitteen piirissä. Tätä työnhakuvelvoitetta voidaan alentaa normalisti tai se voitaisiin jättää asettamatta kuten muillakin työnhakijoilla. (41milj., 1100 työllistä).

Työnhakuvelvoitteen helpotuksia arvioitaessa on erityisesti huomioitava mahdollisuus opintojen loppuunsaattamiseen. Lisäksi selkiytetään sivutoimisen opiskelun ja työttömyysetuuden yhteensovittamista ja mahdollistetaan nykyistä laajemmin opiskelun ja oman osaamisen kehittämisen työnhakun ohessa työttömyysetuutta menettämättä. Mahdollistaminen koskee opintoja, joiden suorittaminen pääasiassa on mahdollista työn ohessa, eivätkä siten ole lähtökohtaisesti esteenä koko-aikatyön vastaanottamisella. Kokonaisuuden vaikutusarvio tarkentuu valmistelussa.

4. Tehdään palkkatukeen EU:n valtioneuvoston edellyttämät muutokset. Rajoitetaan 100% palkkatuen käyttöä suurimpien taloudellista toimintaa harjoittavien yhteisöjen osalta. Muutos tulee voimaan palkkatukilainsäädännön uudistuksen yhteydessä 2023 vuoden alusta. (10milj.)
5. Jatketaan TE-hallinnon tietojärjestelmähankkeen toteuttamista työvoiman kohtaannon parantamiseksi. (16,1 milj., 700 työllistä).
6. Luovutaan tekijänoikeuskorvauksien sovittelusta työttömyysturvassa.
7. Hallitus valmistelee syysistuntokaudella eduskunnalle annettavaksi esityksen laiksi ulosotto-kaaren muuttamisesta. Esityksen mukaan tulo-rajajähdön piirissä oleville velallisille eli velallisille, joiden tulot ovat yli suojaosuuden ja enintään kaksi kertaa suojaosuuden määrä, annetaan palkan ulosmittauksessa yksi automaattinen vapaakuukausi lisää eli kolme automaattista vapaakuukautta vuodessa. Velallisille, joiden tulot ovat yli kaksi kertaa suojaosuuden ja enintään neljä kertaa suojaosuuden määrä, annetaan palkan ulosmittauksessa automaattisesti yksi vapaakuukausi vuodessa.

Selvitetään ulosmittauksen laskentasääntöjen ja sosiaaliturvaetuuksien yhteensovittamista tietopohjan luomiseksi ulosmittausjärjestelmän uudistamiselle ja muun muassa sen arviointiin, millaisia työllisyysvaikutuksia mahdollisella uudistuksella voisi olla.

8. Hallitus asettaa kolmikantaisen työryhmän valmistelemaan toimia, joilla voidaan lisätä jatkuvaa oppimista. Tavoitteena on nostaa työikäisen väestön osaamistasoa ja parantaa työn tuottavuutta huomioiden eri kokoiset työpaikat. Ehdotusten tulee olla valmiina huhtikuun 2022 loppuun mennessä.

Hallitus odottaa erityisesti ehdotuksia toimista, joilla työnantajien koulutuskorvukseen ja vähennykseen sekä ammattitutkintostipendiin käytettävät resurssit kohdennettaisiin uudelleen jatkuvan oppimisen tukemiseksi. Vuonna 2020 näihin toimiin käytettiin 34,2 miljoonaa euroa. Työryhmän pitää huomioida myös Työllisyysrahaston tehtäviä pohtineiden selvityshenkilöiden raportti.

9. Hallitus käynnistää työturvallisuuslain uudistuksen, jonka tavoitteena on vahvistaa työkyvyn tukemista ja työelämässä pysymistä. Tavoitteiden toteuttamiseksi säädetään täsmällisemmin psykososiaalisen kuormituksen ennaltaehkäisystä, arvioinnista, mittaamisesta ja seurannasta sekä työsuojelun näkökulmasta välttämättömistä oikeuksista ja velvollisuuksista muuttuvassa työelämässä.
10. Nuorten työllisyyden edistämiseksi vakinaistetaan Ohjaamo-toiminta tekemällä niistä lakisääteisiä.
11. Hallitus käynnistää lainvalmistelun työsuojeluviranomaisen ilmoitusvelvollisuuden laajentamiseksi sekä alipalkkauksen säätämistä seikaksi, josta työsuojeluvalvonta voi antaa kehotuksen. Tässä yhteydessä otetaan huomioon, etteivät yksityisoikeudelliset tulkintariidat ulotu viranomaisen toimivallan piiriin.
12. Hallitus käynnistää lainvalmistelun palkkaturvan ulottamiseksi työntekijän palkkasaatavaan tilanteessa, jossa työnantaja todetaan maksukyvyttömäksi saatavaa koskevan oikeusprosessin aikana ja 3 kk:n määräaika saatavan hakemiseksi on jo umpeutunut.
13. Opiskelijoiden jaksamisen ja opiskelukyvyn parantamiseksi lisätään vuosina 2023-2026 YTHS:n rahoitusta 1 milj. eurolla vuodessa (yhteensä 4 milj.) mielenterveyspalveluiden vahvistamiseen.

Kokonaisuus muodostaa vähintään 110 miljoonan julkista taloutta vahvistavan vaikutuksen.